

**Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava,
obitelji i socijalne politike**

**Izvješće o provedbi Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe
s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2024. godinu**

Naziv nositelja izrade: *Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike*

Izrađeno: *travanj 2025.*

Uvod

Izvješće o provedbi *Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2024. godinu*, izrađeno je sukladno članku 19. stavku 5. *Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske* („Narodne novine“, broj 123/17 i 151/22), kojim je propisano da tijelo zaduženo za izradu nacionalnog plana jednom godišnje izvješćuje Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske o provedbi nacionalnog plana. Izvješće, u skladu s odredbama članka 11. *Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* („Narodne novine“, br. 44/23), sadrži podatke o provedbi posebnih ciljeva i ostvarivanju pokazatelja ishoda iz nacionalnog plana.

Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine (dalje u tekstu: Nacionalni plan) predstavlja okvir koji pruža smjernice za usklađivanje svih politika djelovanja vezanih uz zaštitu prava osoba s invaliditetom u svrhu osiguranja ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u svim segmentima života.

Nacionalni plan usmjeren je sljedećim razvojnim smjerovima iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine:

- **Razvojni smjer 1.** *Održivo gospodarstvo i društvo*, **Strateški cilj 2.** *Obrazovani i zaposleni ljudi*, te
- **Razvojni smjer 2.** *Jačanje otpornosti na krize*, **Strateški cilj 5.** *Zdrav, aktivan i kvalitetan život*.

U svrhu osiguranja ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u svim segmentima života Nacionalni plan sadrži sljedeće prioritete javnih politika:

1. Prioritet: *Inkluzivni odgoj i obrazovanje te zapošljavanje osoba s invaliditetom*
2. Prioritet: *Dostupnost, priuštivost i pristupačnost zdravstvenih i socijalnih usluga osobama s invaliditetom*
3. Prioritet: *Osiguravanje pristupačnosti temeljne društvene infrastrukture i sadržaja javnog života, te jačanje sigurnosti u kriznim situacijama*

Nacionalni plan sadrži šest posebnih ciljeva koji se ostvaruju kroz ukupno 24 mjere:

1. *Osigurati inkluzivan odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju i studente s invaliditetom (4 mjere)*
2. *Unaprjeđenje sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom (2 mjere)*
3. *Unaprjeđen pristup uslugama u sustavu zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom (5 mjera)*
4. *Deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom (3 mjere)*
5. *Poboljšanje izgrađenog pristupačnog okruženja i prijevoza (3 mjere)*
6. *Poboljšanje pristupačnosti sadržaja javnog života i jačanje sigurnosti u kriznim situacijama (7 mjera)*

Prema Izvješću o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, na dan 16. rujna 2024. godine bilo je registrirano 653.577 osoba s invaliditetom od čega je 362.906 muškog spola (55,5%) i 290.671 ženskog spola (44,5%).

Politika usmjerena prema osobama s invaliditetom obuhvaća sva područja života stoga je u provedbi i praćenju Nacionalnog plana bitna uloga svih nadležnih tijela. Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za 2024. godinu sadrži podatke o provedbi mjera čiji su nositelji uz Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Centri za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, Zagreb, Rijeka i Split te Pravosudna akademija.

U izvješću su iznesene ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda u provedbi Nacionalnog plana i pripadajućeg Akcijskog plana tijekom 2024. godine s opisom napretka u provedbi posebnih ciljeva.

Izvešće o napretku u provedbi posebnih ciljeva

1. Osigurati inkluzivan odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju i studente s invaliditetom

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih nadležno je za provedbu četiri (4) mjere unutar ovog posebnog cilja, a sunositelji su Agencija za odgoj i obrazovanje i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.2.75 Broj djece s teškoćama u razvoju uključenih u inkluzivno obrazovanje	28 390	373	4256
OI.02.2.76 Broj studenata s invaliditetom u sustavu visokog obrazovanja	229	9	33*

* Prema Izvještaju studenata s evidentiranim invaliditetom u Informacijskom sustavu studentskih prava (ISSP) po studijima za akademsku godinu 2023./2024. na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, evidentirano je ukupno 432 studenata s invaliditetom, odnosno razvidno veći broj studenata s invaliditetom nego planirane vrijednosti pokazatelja ishoda u 2024. godini. Veći broj evidentiranih studenata s invaliditetom mogao bi se obrazložiti činjenicom da studenti s invaliditetom imaju zakonski osiguranu mogućnost dužeg perioda studiranja na svim razinama visokog obrazovanja te se isti duže zadržavaju unutar sustava obrazovanja što može posljedično dovesti do povećanja evidentiranih studenata s invaliditetom od strane visokih učilišta u statističkim zbirnim podacima. Važno je naglasiti da u navedenim izvještajima postoji i razmjerni broj studenata s invaliditetom koji nisu obuhvaćeni podacima, iz razloga što nisu imali potrebu ostvarivanja prava na temelju statusa studenta s invaliditetom. Može se zaključiti da je broj evidentiranih i upisanih studenata s invaliditetom naspram predviđenih pokazatelja uspješnosti provedbe navedenih mjera znatno veći, što ukazuje na evidentno povećanje pristupačnosti visokom obrazovanju.

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

Mjere u okviru posebnog cilja 1. Osigurati inkluzivan odgoj i obrazovanje za djecu s teškoćama u razvoju i studente s invaliditetom usmjerene su osiguranju učinkovitog inkluzivnog odgoja i obrazovanja djece/učenika s teškoćama u razvoju u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama, gimnazijama, ustanovama za umjetničko obrazovanje i u ustanovama za srednjoškolsko strukovno obrazovanje, povećanju dostupnosti potpore učenicima s teškoćama u razvoju te povećanju dostupnosti visokog obrazovanja.

U 2024. godini u rani i predškolski odgoj i obrazovanje bilo je uključeno 14 294 djece s teškoćama u razvoju što je povećanje u odnosu na 2023. godinu kada ih je bilo 12 040, dok je u školskoj godini 2024./2025. u osnovnoškolsko obrazovanje bilo uključeno 26 345 učenika s teškoćama u razvoju, te 657 učenika s teškoćama u razvoju u gimnazijama i umjetničkim školama.

5978 učenika s teškoćama u razvoju upisano je u ustanove za strukovno obrazovanje (od toga je 5003 učenika u redovnim školama i programima, 643 učenika je upisano u prilagođene i posebne programe u redovnim strukovnim školama, a 332 učenika su upisana u posebne ustanove/centre za odgoj i obrazovanje). 3933 učenika s teškoćama u razvoju s uspjehom je završilo strukovno obrazovanje i steklo uvjete za nastavak obrazovanja ili za zapošljavanje.

Stručno usavršavanje je prošlo 7664 učitelja, nastavnika i stručnih suradnika što je povećanje u odnosu na 2023. godinu kada ih je bilo 6300.

Vezano uz inkluzivan odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju u ustanovama za srednjoškolsko strukovno obrazovanje, edukaciju kod poslodavaca prošlo 1365 nastavnika, stručnih suradnika i mentora, što je također povećanje u odnosu na 2023. godinu kada je edukaciju prošlo njih 950.

Vezano uz povećanje dostupnosti potpore učenicima s teškoćama u razvoju, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih još nije ustrojilo predviđene stručne timove, međutim evidentirano je 5451 pomoćnika u nastavi i 17 komunikacijskih posrednika.

Izmjenama pravnog okvira unutar visokog obrazovanja kojima se omogućilo povećanje kvalitete i izvedbenih standarda unutar ostvarivanja mogućih prava u sklopu studentskog standarada kao i veća pristupačnost visokom obrazovanju za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa te prisutnost sve većeg broja studenata s invaliditetom, intenziviran je rad na povezivanju potreba tržišta rada i visokog obrazovanja. Kroz oblike stipendiranja iz državnog proračuna potiče se i omogućava najosjetljivijim skupinama studenata stjecanje relevantnih vještina i povećanje mogućnosti stvaranja kvalitetne radne snage, u skladu sa stvarnim potrebama tržišta, a vodeći se prema glavnom cilju - povećanju zapošljivosti rizičnih skupina studenata. Slijedom navedenog 121 student s invaliditetom je ostvarilo pravo na državnu stipendiju dok je 175 studenata s invaliditetom ostvarilo pravo na potporu prijevoza.

2. Unaprjeđenje sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom

Provedba dvije (2) mjere unutar ovog posebnog cilja je u nadležnosti Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, Zagreb, Rijeka i Split.

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.3.57 Broj osoba s invaliditetom upisanih u očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom	11 425	296	2606*

*Na dan 31. prosinca 2024. godine u očevidniku zaposlenih osoba s invaliditetom evidentirano je ukupno 19 328 osoba s invaliditetom, odnosno 2606 osoba s invaliditetom više u odnosu na 31. prosinca 2023. godine. Tome su doprinijele mjere i aktivnosti kojima se potiče zapošljavanje i zadržavanje u zaposlenosti osoba s invaliditetom, a posebice primjena kvotnog sustava, osiguravanje različitih vrsta poticaja te provedba usluga profesionalne rehabilitacije.

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Mjere unutar posebnog cilja 2. *Unaprjeđenje sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom* su usmjerene na provođenje aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom, odnosno na njihovu pripremu za tržište rada, njihovo intenzivnije zapošljavanje te ostanak u zaposlenosti.

Osiguranje kvalitetne pripreme osoba s invaliditetom za zapošljavanje kroz profesionalnu rehabilitaciju i profesionalno usmjeravanje te njihovo uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja osigurava im pravo na dostojan rad te postizanje pune i produktivne zaposlenosti.

Tijekom 2024. godine, u usluge profesionalne rehabilitacije koje provode Centri za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, Osijek, Split i Rijeka uključeno je bilo ukupno 1499 osoba s invaliditetom, dok je u usluge profesionalnog usmjeravanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje bilo uključeno 586 nezaposlenih osoba s invaliditetom.

Kako bi se osigurala kvalitetna priprema osoba s invaliditetom za zapošljavanje, kontinuirano su se provodile edukacije stručnjaka uključenih u proces profesionalne rehabilitacije. U 2024. godini, u edukacije je bilo uključeno ukupno 378 stručnjaka.

Tijekom 2024. godine, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (ZOSI) nastavio je provoditi aktivnu politiku zapošljavanja osoba s invaliditetom. Poticaji su isplaćeni za 1098 poslodavaca, odnosno 3537 zaposlenih osoba s invaliditetom. U odnosu na 2023. godinu, zabilježeno je povećanje broja korisnika poticaja: broj poslodavaca povećao se za 17%, a broj osoba s invaliditetom za 15% (u 2023. godini poticaji su isplaćeni za 938 poslodavaca, odnosno 3074 zaposlene osobe s invaliditetom).

U mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) u 2024. godini bile su uključene 2364 osobe s invaliditetom, a Centri za profesionalnu rehabilitaciju su u okviru provedbe svojih usluga neposredno informirali 638 poslodavaca o mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom.

3. Unaprjeđen pristup uslugama u sustavu zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom

Provedba pet (5) mjera unutar ovog posebnog cilja u nadležnosti je Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva hrvatskih branitelja, dok su sunositelji u provedbi mjera zdravstvene ustanove, stručna društva Hrvatskog liječničkog zbora, županijski zavodi za javno zdravstvo, nadležne komore, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Učiteljski fakultet u Zagrebu i Dom hrvatskih veterana.

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.5.26 Stanovništvo prema vrsti dugotrajnog	14,35% osoba s invaliditetom u	14,5% osoba s invaliditetom u	17 % osoba s invaliditetom u

zdravstvenog problema, prema spolu i dobi	ukupnoj populaciji RH, od čega 57,5% m i 42,5% ž; 27,67% lokomotorni	ukupnoj populaciji, 57,5% m, 42,5% ž, 27,3% lokomotorni	ukupnoj populaciji RH, od čega 55,5% m i 44,5% ž; 28,6% lokomotorni*
---	--	---	--

* Zbog depopulacije i stalnog smanjivanja ukupnog broja stanovnika u RH, dolazi do porasta udjela osoba s invaliditetom u općoj populaciji, koji je veći od planiranog i zbog činjenice da je sve veći broj osoba vještačen zbog nastojanja ostvarivanja sve veće palete prava za osobe s invaliditetom. Promijene u udjelu osoba ženskog i muškog spola te učestalosti oštećenja lokomotornog sustava nisu statistički značajne.

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Mjere unutar posebnog cilja 3. Unaprjeđen pristup uslugama u sustavu zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom su usmjerene ranoj dijagnostici odstupanja od urednog razvoja djeteta i uključivanje u habilitacijske i rehabilitacijske programe, unaprjeđivanju sustavne dostupnosti rane intervencije i zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, edukaciji i informiranju zdravstvenih radnika o komunikaciji s osobama s invaliditetom te pravima iz UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, unaprjeđenju statističke i informacijske strategije i istraživanja za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom i poboljšanju kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite prilagođene potrebama HRVI iz Domovinskog rata.

Unaprjeđenjem zdravstvene zaštite u cilju kontinuiranog osiguravanja pristupačnih i dostupnih zdravstvenih usluga specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, osigurava se ravnopravnost i jednake mogućnosti prilikom ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu kao temeljnog ljudskog prava.

Zdravstvena zaštita djece s teškoćama u razvoju uključujući i djecu s poremećajima iz spektra autizma kontinuirano se provodi u okviru redovne djelatnosti, sukladno stručnim smjernicama. U sustavu zdravstva primjenjuju se dijagnostičko-terapijski postupci u cilju postavljanja dijagnoze i liječenja odnosno terapije, što podrazumijeva intervencije u ranoj razvojnoj dobi. Svi dijagnostički i terapijski postupci za djecu s teškoćama u razvoju uključujući i djecu s poremećajima iz spektra autizma u sustavu zdravstva odvijaju se kontinuirano u okviru redovnih djelatnosti zdravstvenih ustanova (pedijatrija, dječja i adolescentna psihijatrija, neuropedijatrija, psihologija, logopedija i dr.). Radi se o multidisciplinarnom pristupu (pedijatra, logopeda, specijalista fizikalne medicine, fizioterapeuta i drugih). Tijekom 2024. godine ostvareno je 731.479 dijagnostičkih postupaka za ranu intervenciju djece (pzz-skzz-bzz), što je povećanje u odnosu na 2023. godinu kada ih je bilo 696.172. U 2024. godini je povećan i broj ostvarenih terapijskih postupaka za ranu intervenciju djece, bilo ih je 11.785.359 (pzz, skzz, bzz), dok ih je u 2023. godini bilo 10.447.245.

Što se tiče broja uspostavljenih dijagnostičkih timova za dijagnostiku poremećaja iz spektra autizma, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je ugovorio 24,875 timova u djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije.

Specifična dentalna zdravstvena zaštita provodi se u 8 ustanova s kojima je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sklopio ugovor o provođenju što je povećanje u odnosu na 6 ustanova tijekom 2023. godine.

U 2024. godini je bilo 465 ugovorenih timova u djelatnosti fizikalne u kući (fizioterapeuti), 197,4725 ugovorenih timova u djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije te 1273 ugovorena tima u djelatnosti njege u kući (medicinske sestre), dok su na Osnovnu i Dodatnu listu pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje stavljena 103 nova pomagala.

Tijekom 2024. godine provedene su edukacija zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika KBC Rijeka i edukacija polaznica i polaznika Sestrinskog studija, Zdravstvenog veleučilišta Zagreb, na kojima je ukupno sudjelovalo 80 osoba.

Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj - 2024. g. je dostupno na sljedećoj poveznici: <https://www.hzjz.hr/periodicne-publikacije/izvjesce-o-osobama-s-invaliditetom-u-republici-hrvatskoj-2024-g/>.

Tijekom 2024. godine nastavljeno je unaprjeđivanje statističke i informacijske strategije i istraživanja za razvoj politike i standarda vezanih uz osobe s invaliditetom te je do sada uspostavljeno 7 APIJa, od čega 1 / Porezna uprava Ministarstvo financija u 2024. 1 / Istraživanje/stručni rad *Kretanje prevalencije i uzročnosti invaliditeta u Republici Hrvatskoj u periodu 2014.-2024.* je upućeno na recenziju za objavu u Časopisu Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja.

Kontinuiranim praćenjem zdravstvenog stanja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata (dalje u tekstu: HRVI) i prilagodbom sustava za provođenje mjera usmjerenih prevenciji i poboljšanju zdravstvenog stanja HRVI, Ministarstvo hrvatskih branitelja doprinosi prevenciji oboljenja, zadovoljenju potreba specifičnog zdravstvenog stanja HRVI te većoj dostupnosti zdravstvenih usluga i zdravstvene skrbi čime se nastoji pravovremeno odgovoriti na potrebe zdravstvenog stanja HRVI.

Sufinanciranje nabave ortopedskih i drugih medicinskih pomagala za HRVI provodi se u svrhu olakšavanja svakodnevnog funkcioniranja osoba s teškim stupnjem invaliditeta čime im se omogućuje nabava i primjena kvalitetnijih pomagala koja odgovaraju njihovim osobnim potrebama. U 2024. godini Ministarstvo hrvatskih branitelja nastavilo je sufinancirati nabavu ortopedskih i drugih medicinskih pomagala za 121 HRVI.

U 2024. godini Ministarstvo hrvatskih branitelja nastavilo je s provedbom Programa preventivnih sistematskih pregleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su usmjereni ranom otkrivanju kardiovaskularnih i drugih kroničnih nezaraznih i onkoloških bolesti. U okviru navedenog Programa u 2024. godini pregledano je ukupno 5.018 HRVI, što je uvećanje u odnosu na 4.909 HRVI u proteklom izvještajnom razdoblju.

S ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja, ublažavanja posljedica i sprečavanja pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma te podizanja cjelokupne neovisnosti u svakodnevnim aktivnostima, Ministarstvo hrvatskih branitelja je u 2024. godini na bolničku medicinsku rehabilitaciju i liječenje u barokomori uputilo ukupno 1121 HRVI. Za posebno ranjivu skupinu HRVI oboljelih od kroničnih i uznapredovalih bolesti, Ministarstvo hrvatskih branitelja je u 2024. godini osiguralo nastavak dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi za 40 HRVI.

Zdravstveno rehabilitacijski program i program osnaživanja osobnih potencijala u Domu hrvatskih veterana u Lipiku u 2024. koristilo je 316 HRVI. Smještaj u kući u Zaprešiću koristilo je troje HRVI u izvještajnom razdoblju.

Za unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite prilagođene potrebama HRVI iz Domovinskog rata, Ministarstvo hrvatskih branitelja obuhvatilo je 6.619 korisnika.

4. Deinstitutionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom

Provedba tri (3) mjere unutar ovog posebnog cilja je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Ministarstva hrvatskih branitelja.

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.3.55 Broj osoba s invaliditetom korisnika usluge dugotrajnog smještaja	5733	100	5308*
OI.02.3.56 Broj osoba s invaliditetom korisnika izvaninstitucijskih usluga	8333	183	10 076**

* Zakonom o socijalnoj skrbi iz 2022. godine usluga smještaja više se ne definira kao „privremeni ili dugotrajni smještaj“, kako je bilo definirano Zakonom koji je bio na snazi u trenutku izrade Nacionalnog plana, već se definira kao „usluga kojom se korisniku osigurava intenzivna skrb i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba kada to nije moguće osigurati u obitelji i pružanjem drugih socijalnih usluga“. S obzirom na izmjene u zakonodavnoj regulativi otežano je zbrajanje podataka na način kako su se zbrajali u vrijeme donošenja Nacionalnog plana u svrhu definiranja početnih pokazatelja. Zakonom o socijalnoj skrbi priznaje se usluga smještaja kao institucijska skrb u kriznim situacijama, radi provođenja rehabilitacijskih programa, radi provođenja psihosocijalnih tretmana te u drugim slučajevima, ako osobi nije moguće osigurati skrb u vlastitom domu, priznavanjem prava na izvaninstitucijsku skrb i/ili pružanjem drugih izvaninstitucijskih usluga (čl. 74. st. 2.). Prema podacima iz informacijskog sustava Socskrb (SocSkrb aplikacija je informacijski sustav socijalne skrbi u vlasništvu Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike koji koriste svi stručni radnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad u provođenju postupaka iz svoje nadležnosti. Sustav sadrži podatke o korisnicima prava i usluga iz sustava socijalne skrbi.), u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine uslugu smještaja radi provođenja rehabilitacijskih programa koristilo je 378 korisnika - djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, a 4930 korisnika koristilo je uslugu smještaja u drugim slučajevima.

** Prema podacima iz informacijskog sustava Socskrb, što se tiče djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, bilo je 5141 korisnika usluge osobne asistencije, 548 korisnika usluge boravka, 5 korisnika usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, 277 korisnika usluge socijalnog mentorstva, 169 korisnika usluge stručne procjene, 1181 korisnika usluge rane razvojne podrške (406 u dobi od 0 do 3 godine i 775 u dobi od 4 do 7 godina).

Od ukupno 3231 korisnika usluge pomoći u kući tijekom 2024. godine, njih 1340 osoba su bile osobe kojima je prijeko potrebna pomoć druge osobe zbog privremenog ili trajnog tjelesnog,

mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja. Prema anketnom upitniku koji je Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike uputilo svim pružateljima usluge organiziranog stanovanja, na dan 31. prosinca 2024. godine bilo je ukupno 1415 korisnika usluge organiziranog stanovanja.

Pored navedenog tijekom 2024. godine ukupan broj korisnika usluge savjetovanja bio je 304, ukupan broj korisnika usluge psihosocijalnog savjetovanja 854 te ukupan broj korisnika usluge psihosocijalne podrške 2733. S obzirom da kod navedenih usluga nije moguće izdvojiti kategoriju osoba s invaliditetom, korisnici navedenih usluga nisu prikazani u *broju osoba s invaliditetom korisnika izvaninstitucijskih usluga*.

4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 4

Mjere unutar posebnog cilja 4. Deinstitutionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom su usmjerene nastavku provedbe procesa deinstitutionalizacije korisnika i transformacije domova, prevenciji institucionalizacije, osnaživanju pružatelja podrške osoba s invaliditetom u zajednici i unaprjeđenju zakonodavnog okvira za osobe s invaliditetom.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je u suradnji sa Svjetskom Bankom u Hrvatskoj u 2024. godini nastavilo provedbu dvogodišnjeg projekta tehničke pomoći *Prijelaz s institucionalne na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom u Hrvatskoj*. U okviru provedbe projekta tehničke pomoći nastavljena je izrada individualnih planova transformacije te je od ukupno planiranih 27 domova za osobe s invaliditetom koji još nemaju individualne planove ili nisu pokrenuli proces prijelaza s institucionalne skrbi, izrađeno i doneseno njih 19. Nastavljen je i rad na uspostavi sustava praćenja procesa prijelaza s mjerljivim pokazateljima postignutih rezultata.

U proteklom je razdoblju od ukupno 46 državnih domova koji su osiguravali usluge za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom, 11 pružatelja provodilo je aktivnosti deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije uz podršku sredstava osiguranih iz Europskog socijalnog fonda. Korištenjem ESF sredstava za širenje i razvoj usluga podrške u zajednici zaposleno je ukupno 287 radnika većinom asistenata u organiziranom stanovanju, uspostavljeno 6 mobilnih timova za pružanje usluge rane intervencije psihosocijalne podrške djeci s teškoćama u razvoju te su nabavljena 23 vozila za pružanje izvaninstitucijskih socijalnih usluga radi povećanja mobilnosti stručnih radnika i osiguravanje usluga podrške u vlastitim domovima korisnika.

Sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj korištena su u svrhu osiguravanja i unapređivanja infrastrukturnih uvjeta za pružanje izvaninstitucijskih usluga kao podrška procesu deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije. Osigurano je 25 vozila za pružatelje usluga za osobe s invaliditetom, izgrađeno/kupljeno/rekonstruirano 65 stambenih jedinica (stanova i kuća) za uslugu organiziranog stanovanja za 242 osobe s invaliditetom, izgrađeno/kupljeno/rekonstruirano 16 poslovnih prostora za pružanje usluga osobama s invaliditetom u sjedištima pružatelja i na izdvojenim mjestima rada za pružanje ostalih izvaninstitucijskih usluga.

Prema podacima dobivenim od pružatelja socijalne usluge organiziranog stanovanja na dan 31. prosinca 2024. godine usluga se pružala za 1415 osoba s invaliditetom i djece/ s teškoćama u

razvoju, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu kada je uslugu organiziranog stanovanja koristilo 1264 osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je i u 2024. godini objavilo Javni poziv za podnošenje ponuda za sklapanje ugovora za pružanje usluge osobne asistencije. Sa prijavljenim pružateljima usluge zaključuju se ugovori o suradnji u svrhu pružanja usluge te je Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike tijekom 2024. godine imalo 184 sklopljena ugovora, dok je do dana 27. prosinca 2024. godine Hrvatski zavod za socijalni rad donio ukupno 5759 rješenja o priznavanju prava na uslugu.

Zakonom o inkluzivnom dodatku („Narodne novine“, br. 156/23) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine definiraju se uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka, razine potpore potrebne osobama s invaliditetom, izvori sredstva za financiranje inkluzivnog dodatka te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom. Inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. Navedenim propisom u pravo na inkluzivni dodatak objedinjene su četiri naknade koje su na temelju vrste i težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti ostvarivale osobe s invaliditetom, a to su osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu, doplatak za djecu koji se ostvaruje u uvećanom iznosu radi oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta te novčana pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom. Visina iznosa inkluzivnog dodatka razvrstava se u 5 razina ovisno o stupnju oštećenja zdravlja. Do dana 27. prosinca 2024. godine Hrvatski zavod za socijalni rad donio je ukupno 159.292 rješenja o priznavanju prava na inkluzivni dodatak.

U svrhu omogućavanja odmora od skrbi osobama koje imaju priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja, a osobama o kojima skrbe uključivanje u zajednicu neovisno o članovima kućanstva, u srpnju 2024. godine objavljen je javi poziv „Inovativne socijalne usluge - odmor od skrbi (pilot projekt)“ u okviru Europskog socijalnog fonda plus, Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.“ Kako bi se omogućilo financiranje svih zaprimljenih projektnih prijedloga koji su zadovoljili uvjete za ugovaranje prvotno planirana sredstva u iznosu od 3.000.000,00 eura povećana su na 5.470.700,00 eura. Navedenim povećanjem omogućit će se veći obuhvat pružatelja inovativne socijalne usluge, a time i povećati broj osoba koje skrbe o članu kućanstva koji je ovisan o njihovoj podršci.

Prava propisana Zakonom o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata („Narodne novine“, br. 84/21) omogućuju ostvarivanje prava s obzirom na narušeno zdravlje civilnih invalida iz Domovinskog rata te doprinose poboljšanju kvalitete njihova života. Unaprjeđenje kvalitete življenja civilnih invalida iz Domovinskog rata ovim Zakonom omogućuje se između ostalog kroz ostvarivanje prava na osobnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak i posebni dodatak. Pravo na osobnu invalidninu sukladno navedenom Zakonu može se ostvariti u deset skupina, pravo na posebni dodatak isto tako u deset skupina, ortopedski dodatak u četiri stupnja, a doplatak za njegu i pomoć u dva stupnja. Iznosi prava za navedene skupine su različiti. Broj civilnih invalida iz Domovinskog rata korisnika prava iz Zakona po osnovi oštećenja organizma u 2024. godini bio je sljedeći: osobna invalidnina - 1580 korisnika, dodatak za njegu i pomoć druge osobe - 75 korisnika, ortopedski dodatak - 231 korisnika i posebni dodatak - 448 korisnika.

5. Poboljšanje izgrađenog pristupačnog okruženja i prijevoza

Provedba tri (3) mjere iz ovog posebnog cilja u nadležnosti je Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva hrvatskih branitelja, Ministarstva turizma i sporta i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.3.52 Kvalitativni podaci o pristupačnosti izgrađenog okruženja za osobe s invaliditetom	Ne postoji metodologija za praćenje realizirane razine pristupačnosti građevina	Metodologija za praćenje realizirane razine pristupačnosti građevina u primjeni od 2022. godine	Evidentiranje i praćenje rezultata broj pristupačnih građevina od strane obveznika dostave i unosa podataka omogućeno je kroz nadograđeno programsko rješenje Središnjeg registra državne imovine.
	Broj pristupačnih građevina prema Središnjem registru državne imovine: Središnji registar državne imovine ne evidentira razinu pristupačnosti postojećih građevina, prvenstveno javne i poslovne namjene	Broj pristupačnih građevina prema Središnjem registru državne imovine: 1500 obveznika unijelo podatke o razini pristupačnosti postojećih građevina javne i poslovne namjene u Središnji registar državne imovine	Broj pristupačnih građevina prema Središnjem registru državne imovine: 0 obveznika unijelo podatke o razini pristupačnosti postojećih građevina javne i poslovne namjene u Središnji registar državne imovine*
	Broj novih i rekonstruiranih građevina s evidentiranom razinom pristupačnosti: postojeći informacijski sustav eDozvola ne sadrži bazu podataka o ispunjenosti zahtjeva za pristupačnost prilikom građenja novih ili rekonstrukcije postojećih građevina	Broj novih i rekonstruiranih građevina s evidentiranom razinom pristupačnosti: dostupni brojučani podaci o ispunjenosti zahtjeva za pristupačnost prilikom građenja novih ili rekonstrukcije postojećih građevina	nema podataka Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine izvještava da iako su kroz sustav eDozvola uključene ocjene pristupačnosti, zbog tehničkih okolnosti ovaj podatak se za sada ne vodi kao obavezan.

		informacijski sustav eDozvola	
	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u pravosudnim tijelima: 90 objekata u kojima su smješteni sudovi i državna odvjetništva je pristupačno (što čini oko 30% poslovnog prostora u kojem su smješteni sudovi i oko 45 % poslovno prostora u kojem su smještena državna odvjetništva)	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u pravosudnim tijelima: 3	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u pravosudnim tijelima: 17
	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u kaznenim tijelima: potrebe i mogućnosti prilagodbe kaznenih tijela nisu utvrđene	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u kaznenim tijelima: 1	Broj primijenjenih mjera pristupačnosti u kaznenim tijelima: 1
	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva hrvatskih branitelja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene: 21	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva hrvatskih branitelja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene: 24	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva hrvatskih branitelja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene osobama s invaliditetom: 27**
	Broj realiziranih prilagodbi prilazima stambenim objektima i prilagodba stambenih objekata HRVI i stradalnika iz Domovinskog rata: 7	Broj realiziranih prilagodbi prilazima stambenim objektima i prilagodba stambenih objekata HRVI i stradalnika iz Domovinskog rata: 28	Broj realiziranih prilagodbi prilazima stambenim objektima i prilagodba stambenih objekata HRVI i stradalnika iz Domovinskog rata: 21***
	Broj projekta usmjerenih na poticanje razvoja pristupačnog turizma: 10	Broj projekta usmjerenih na poticanje razvoja pristupačnog turizma: 20	Broj projekta usmjerenih na poticanje razvoja pristupačnog turizma: 10
	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva turizma i sporta s	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva turizma i sporta s	Broj sklopljenih ugovora Ministarstva turizma i sporta s

	jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene: 29	jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene: 5	jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbi objekata javne namjene: 45
OI.02.3.53 Kvalitativni podaci o pristupačnosti prijevoza osobama s invaliditetom	33 broda u obalnom linijskom pomorskom prometu imaju pristupne rampe za osobe u invalidskim kolicima i sanitarni čvor za osobe s invaliditetom	Broj pristupačnih brodova u obalnom linijskom pomorskom prometu: 2	Broj pristupačnih brodova u obalnom linijskom pomorskom prometu: 36
	28 pristupačnih putničkih željezničkih vlakova	Broj pristupačnih putničkih vlakova: 5	Broj pristupačnih putničkih vlakova: 4

* Producersko korištenje nadograđenog Središnjeg registra državne imovine očekuje se tijekom 2025. godine nakon čega se očekuje povećana dostava i unos građevina od strane obveznika dostave i unosa podataka, a koje su povezane s pokazateljem mjere, odnosno mogućnosti evidentiranja građevina koje su pristupačne.

** Broj sklopljenih ugovora Ministarstva hrvatskih branitelja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje prilagodbe objekata javne nabave osobama s invaliditetom je veći od planiranog uslijed velikog broja pristiglih zahtjeva za sufinanciranje i osiguranih dodatnih financijskih sredstava.

*** Broj realiziranih prilagodbi prilazima stambenim objektima i prilagodba stambenih objekata HRVI i stradalnika iz Domovinskog rata je manji od planiranog uslijed porasta cijena na tržištu. Utrošak za prilagodbu za osiguranje pristupa stambenim objektima i prilagodba stambenih objekata HRVI i stradalnika iz Domovinskog rata s najtežim oštećenjima organizma je višestruko veći od planiranog uslijed rasta cijena na tržištu.

5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5

Mjere unutar posebnog cilja 5. Poboljšanje izgrađenog pristupačnog okruženja i prijevoza su usmjerene na izradu metodologije za praćenje realizirane razine pristupačnosti građevina te poboljšanju pristupačnosti građevina i prijevoza.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine izvještava da iako su kroz sustav eDozvola uključene ocjene pristupačnosti, zbog tehničkih okolnosti ovaj podatak se za sada ne vodi kao obavezan.

Što se tiče praćenja rezultata broja pristupačnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske, definirani pokazatelj povezan je sa Središnjim registrom državne imovine. Evidentiranje i praćenje rezultata broj pristupačnih građevina od strane obveznika dostave i unosa podataka omogućeno je kroz nadograđeno programsko rješenje Središnjeg registra državne imovine. Producersko korištenje nadograđenog Središnjeg registra državne imovine očekuje se tijekom 2025. godine, nakon čega se očekuje povećana dostava i unos građevina od strane obveznika

dostave i unosa podataka a koje su povezane s pokazateljem mjere, odnosno mogućnosti evidentiranja građevina koje su pristupačne.

Tijekom 2024. godine primijenjeno je 17 mjera pristupačnosti u pravosudnim tijelima, te jedna mjera pristupačnosti u kaznenim tijelima.

Kompletna adaptacija Kaznionice u Požegi utječe i na poboljšanje uvjeta smještaja osoba s invaliditetom, no nije moguće izdvojiti iznos koji je utrošen samo u dijelu prilagodbe mjera pristupačnosti.

U sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO), investicije C2.5. R1-I5 Provođenje mjera energetske učinkovitosti za obnovu zastarjelih objekata pravosudnih i kaznenih tijela izvršene su sljedeće prilagodbe osobama s invaliditetom: OS (Općinski sud) Koprivnica - ugradnja podizne platforme, taktilne trake za slabovidne osobe; OS Đakovo (14) - ugradnja dizala, podizne platforme; OS Virovitica, SS (Stalna služba) Slatina (16) - prilazna betonska rampa, ugradnja dizala, OS Bjelovar, SS Čazma (20) - ugradnja podizne platforme; OS Rijeka, SS Delnice (22) - rekonstrukcija betonske prilazne rampe; OS Čakovec (23) - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe; TS Osijek (24) - ugradnja dizala; ŽS Slavonski Brod - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe; OS Sesvete, SS Vrbovec - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe; OS Zlatar, SS Klanjec - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe; OS Bjelovar, SS Daruvar - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe i OS Osijek, SS Donji Miholjac - ugradnja taktilnih traka za slabovidne osobe.

U sklopu cjelovite obnove nakon potresa, izvršene su sljedeće prilagodbe: Općinski kazneni sud u Zagrebu - rekonstrukcija pristupačnog dizala i Visoki trgovački sud, Ulična zgrada – ugradnja podizne platforme.

Prilagodbom objekata javne namjene osobama s invaliditetom u nadležnosti Ministarstva hrvatskih branitelja doprinosi se većoj dostupnosti usluga i većoj samostalnosti osoba s invaliditetom. Ministarstvo je nastavilo s provođenjem prilagodbe prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana i prilagodbu stana za kretanje u kolicima - jednokratno, ako se prilagodbe mogu izvesti za HRVI iz Domovinskog rata i one stradalnice iz Domovinskog rata (redovne i izvanredne podnositelje zahtjeva) koji ostvaruju pravo na isto sukladno članku 100. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17, 98/19, 84/21 i 156/23) odnosno Pravilniku o načinu ostvarivanja prava na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana u zgradi i prilagodbu stana za djecu smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata („Narodne novine“, br. 38/18, 53/20 i 78/22) koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala ili su slijepi, te je tako uređena 21 prilagodba.

Ministarstvo hrvatskih branitelja provelo je 2024. godine javni poziv za sufinanciranje prilagodbe objekata javne namjene osobama s invaliditetom na koji su prihvatljivi prijavitelji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zahtjeve razmatra radna skupina u koju su imenovani predstavnici braniteljskih i civilnih udruga osoba s invaliditetom. U problem rješavanja pristupačnosti navedenim projektom uključeni su i sadržaji koje koriste osobe s invaliditetom u svakodnevnom životu kao što su: prilagodba kupališta, gradskih bazena, učionica, knjižnica, ugradnja taktilnih polja upozorenja, ugradnja dizala, vertikalno podiznih platformi, koso podiznih sklopivih platformi, prilagodba ulaznih prostora, sanitarnih čvorova, postavljanje orijentacijskog plana za kretanje u građevini, prilagodba stajališta i perona, parkirališnih mjesta i sl.

Isto je Ministarstvo objavilo Javni poziv za sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2024. godini na području Republike Hrvatske u razdoblju od 26. veljače do 26. ožujka 2024. godine. Zaprimljena su 52 zahtjeva jedinica za 53 projekta prilagodbe. Nakon provedenog javnog poziva i razmatranja zahtjeva od strane Radne skupine, u 2024. godini navedeno Ministarstvo sufinanciralo je 27 prilagodbi. Ugovori o sufinanciranju sklopljeni su s 27 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to sa (četiri županije: Splitsko-dalmatinska, Dubrovačko-neretvanska, Međimurska i Sisačko-moslavačka; devet gradova: Vis, Slavonski Brod, Daruvar, Kraljevica, Novska, Labin, Pregrada, Pleternica i Prelog; 14 općina: Blato, Postira, Jasenice, Perušić, Pisarovina, Maruševac, Rugvica, Baška, Draganić, Dragalić, Šenkovec, Zlatar Bistrica, Kaštelir-Labinci i Jarmina), te je tako čak 15 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po prvi puta odobreno sufinanciranje projekta prilagodbe.

Ministarstvo turizma i sporta je u 2024. godini u okviru natječaja za prijavu u posebnom programskom području u kojem je uvjetovana nabava sprava za osobe s invaliditetom sklopilo 45 ugovora, što je znatno veći broj ugovora za prilagodbu objekta javne namjene nego što je planirano. Kroz Natječaj za sufinanciranje izgradnje, građevinskog zahvata i opremanja sportskih građevina kojeg provodi Ministarstvo turizma i sporta, dodatno su vrednovane projektne prijave unutar kojih su sadržani građevinski i drugi zahvati te opremanja kojima se omogućava provođenje sportskih aktivnosti osobama s invaliditetom.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture navodi da su u 2024. preuzeta zadnja 4 niskopodna elektromotorna vlaka serije 6112 u sklopu EU projekta *Obnova voznog parka novim elektromotornim vlakovima*, dok su 2 baterijska vlaka koja su bila planirana za 2024. prebačena na 2025. godinu. Trenutačno HŽ Putnički prijevoz ima 61 novi niskopodni vlak s rampom za pristup osoba s invaliditetom.

6. Poboljšanje pristupačnosti sadržaja javnog života i jačanje sigurnosti u kriznim situacijama

Provedba sedam (7) mjera unutar ovog posebnog cilja u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Hrvatskog zavoda za norme, Ministarstva turizma i sporta, Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravosudne akademije, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Ministarstva unutarnjih poslova, dok su sunositelji mjere Hrvatski paraolimpijski odbor, Hrvatski sportski savez gluhih i Hrvatski školski sportski savez.

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2024.	Ostvarena vrijednost 2024.
OI.02.3.54 Kvalitativni podaci o pristupačnosti sadržaja javnog	Broj objavljenih izjava o pristupačnosti na mrežnim stranicama tijela javnog sektora: 455	Broj objavljenih izjava o pristupačnosti na mrežnim stranicama tijela javnog sektora: 250	Broj objavljenih izjava o pristupačnosti na mrežnim stranicama tijela javnog sektora: 518

životu osobama s invaliditetom i sigurnosti u kriznim situacijama	Broj objavljenih izvjava o pristupačnosti za programska rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora: podatak o broju tijela javnog sektora koja imaju programska rješenja za pokretne uređaje ne postoji, tijela javnog sektora dužna su programska rješenja za pokretne uređaje uskladiti s odredbama Zakona o pristupačnosti i objaviti izvjavu o pristupačnosti	Broj objavljenih izvjava o pristupačnosti za programska rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora: dostupni podaci o broju izvjava o pristupačnosti za programska rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora	Broj objavljenih izvjava o pristupačnosti za programska rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora: 1
	Broj djelatnika tijela javnog sektora educiranih za prilagodbu mrežnih sadržaja i programskih rješenja tijela javnog sektora: 646	Broj djelatnika tijela javnog sektora educiranih za prilagodbu mrežnih sadržaja i programskih rješenja tijela javnog sektora: 200	Broj djelatnika tijela javnog sektora educiranih za prilagodbu mrežnih sadržaja i programskih rješenja tijela javnog sektora: 620
	Broj sportova na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava s intelektualnim poteškoćama: 4	Broj sportova na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava s intelektualnim poteškoćama: 1	Broj sportova na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava s intelektualnim poteškoćama: 1
	Broj odjeljenja univerzalne sportske škole: 9	Broj odjeljenja univerzalne sportske škole: 1	Broj odjeljenja univerzalne sportske škole: 1
	Broj vježbaonica za djecu s teškoćama u razvoju: 9	Broj vježbaonica za djecu s teškoćama u razvoju: 1	Broj vježbaonica za djecu s teškoćama u razvoju: 1
	Broj sportova za osobe s invaliditetom: 33	Broj sportova za osobe s invaliditetom: 1	Broj sportova za osobe s invaliditetom: 1
	Kreirana prilagođena baza podataka s informacijama o pristupačnosti destinacija, objekata, turističkih usluga i proizvoda: ne postoji prilagođena baza podataka s informacijama o pristupačnosti destinacija, objekata, turističkih usluga i proizvoda za osobe s invaliditetom	Provedba mjere je bila planirana do 2022. godine kada je ciljna vrijednost bila: prilagođena baza podataka s informacijama o pristupačnosti destinacija, objekata, turističkih usluga i proizvoda za osobe s invaliditetom s 4 uspostavljene e-usluge prilagođene za korištenje osobama s invaliditetom.	Baza nije kreirana, na istome će se raditi u narednom razdoblju provedbe Nacionalnog plana, odnosno u razdoblju od 2025. do 2027. godine.*
	Broj osoba s invaliditetom koji su prošli program	Provedba mjere je bila planirana do 2023. godine, planirana	1450

	osposobljavanja za rad u turizmu: 82	vrijednost bila je 1082 osoba	
	Broj edukacija u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 1	Broj održanih edukacija u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 6	Broj održanih edukacija u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 8*
	Broj održanih javih događanja organiziranih u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 0	Broj održanih javih događanja organiziranih u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 0	Broj održanih javih događanja organiziranih u svrhu promocije aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom: 1
	Broj nacionalnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi tiskalo je na Brailleovom pismu Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine i Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2011. do 2016. godine	Broj nacionalnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: 1	Broj nacionalnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: 0
	Broj međunarodnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi tiskalo je na Brailleovom pismu Akcijski plan Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom: poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u Europi od 2006. do 2015. godine i Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativni protokol uz Konvenciju	Broj međunarodnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: 1	Broj međunarodnih dokumenata objavljenih u pristupačnom obliku za osobe s invaliditetom: 0

	Broj održanih sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva na kojima su sudjelovali predstavnici udruga osoba s invaliditetom: 5 sjednica Savjeta	Broj održanih sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva na kojima su sudjelovali predstavnici udruga osoba s invaliditetom: 5 sjednica	Broj održanih sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva na kojima su sudjelovali predstavnici udruga osoba s invaliditetom u odnosu na ukupan broj održanih sjednica: 3 sjednice
	Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata e-alatima za provedbu savjetovanja, preporukom za korištenje na lokalnoj razini i načinima korištenja jedinstvenog portala: postojeći Kodeks potrebno je novelirati	rok za usvajanje unaprijeđenog Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata e-alatima za provedbu savjetovanja, preporukom za korištenje na lokalnoj razini i načinima korištenja jedinstvenog portal bio je 2022. godina	Kodeks nije noveliran
	Broj sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom udruga od strane Ureda za udruge Vlade RH: 2 projekta	Broj sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom od strane Ureda za udruge Vlade RH: 4 projekta	Broj sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom: 1
	Iznos sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom od strane Ureda za udruge Vlade RH: 16.075,00 kn	Iznos sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom od strane Ureda za udruge Vlade RH: 37.540,00 kn (4.982,41 EUR)	Iznos sufinanciranih programa i projekata udruga osoba s invaliditetom i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života osoba s invaliditetom: 5.288,37 EUR
	Broj podnesenih izvješća međunarodnim tijelima o provedbi politike prema osobama s invaliditetom: 2	Broj podnesenih izvješća međunarodnim tijelima o provedbi politike prema osobama s invaliditetom: 1	Broj podnesenih izvješća međunarodnim tijelima o provedbi politike prema osobama s invaliditetom: 2**
	Broj dopunjenih programa osposobljavanja operativnih snaga sustava civilne zaštite: 0	Provedba mjere je bila planirana do 2023. godine, planirana vrijednost bila je 10.	Planirana dopuna programa nije dosegla ciljnu vrijednost (10 programa) tijekom provedbe Akcijskog

			plana za razdoblje 2021. - 2024. stoga će se na istome raditi u narednom razdoblju provedbe Nacionalnog plana, u razdoblju od 2025. do 2027. godine.
--	--	--	--

* Jedna edukacija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i sedam edukacija Pravosudne akademije

** MTR (među-izvješće prema Univerzalnog periodičkim izvješću - UPR-u), veljača 2024. i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima - ICCPR, srpanj 2024. godine.

6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

Mjere unutar posebnog cilja 6. Poboljšanje pristupačnosti sadržaja javnog života i jačanje sigurnosti u kriznim situacijama su usmjerene poboljšanju pristupačnosti elektroničkih sadržaja i usluga, povećanju sudjelovanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportskim i rekreacijskim aktivnostima, uključivanju osoba s invaliditetom u turističke aktivnosti, edukaciji i promicanju aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, razvoju partnerstva državne i javne uprave s udrugama osoba s invaliditetom na svim razinama, praćenju provedbe UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom kao i drugih međunarodnih dokumenata i njihovih učinaka na nacionalnoj razini te povećanju sposobnosti reagiranja operativnih snaga prema osoba s invaliditetom u sigurnosnim prijetnjama.

Sukladno Zakonu o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora („Narodne novine“, br. 17/19) tijela javnog sektora dužna su objaviti i redovito ažurirati detaljnu, sveobuhvatnu i jasnu izjavu o pristupačnosti u pogledu usklađenosti svojih mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje s odredbama Zakona. - Tijekom 2024. godine objavljeno je 518 izjava o pristupačnosti na mrežnim stranicama te jedna izjava o pristupačnosti za programska rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora.

Osiguravanje dostupnosti sportskih aktivnosti djeci s intelektualnim poteškoćama i invaliditetom kao i njihova inkluzija u društvo kroz sustav školskih sportskih natjecanja u skladu je s prioritetima provedbe politike zdravog i aktivnog življenja iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Hrvatski školski sportski savez kao krovno tijelo organizira i provodi izvannastavne sportske aktivnosti učenika pa tako organizira Državno prvenstvo školskih sportskih društava Republike Hrvatske za učenike s intelektualnim teškoćama, a uz to provodi i Univerzalnu sportsku školu za djecu s teškoćama u razvoju.

Ministarstvo turizma i sporta je u 2024. godini objavilo Poziv „Jačanje sustava parasporta u Republici Hrvatskoj“ kao izravnu dodjelu sredstava Hrvatskom paraolimpijskom odboru (HPO). Projekt je ugovoren u studenom 2024. godine čime je započela njegova provedba. Kroz projekt se provode aktivnosti usavršavanja stručnjaka (zaposlenici klubova/saveza, članovi HPO-a) za rad s osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju te parasportskih treninga namijenjenih osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju. Cilj je povećati socijalnu uključenost osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Ministarstvo turizma i sporta izvještava da su, vezano uz projekte usmjerene na poticanje razvoja pristupačnog turizma, na temelju Javnog natječaja u razdoblju od 2021. do 2024. sufinancirana su ukupno 33 projekta, od čega njih 10 u 2024. godini.

Ministarstvo turizma i sporta izvještava da je 2024. godine sufinancirano ukupno 10 projekta udruga koji doprinose uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada u turizmu i poticanju poslodavaca i turističkih zajednica u turizmu na razvoj pristupačnog turizma, te su tako u razdoblju od 2021. do 2024. sufinancirana ukupno 33 projekta.

U organizaciji istog Ministarstva 5. prosinca 2024. godine u Zagrebu je održana četvrta konferencija međunarodnog karaktera „Pristupačni turizam/Inkluzivni turizam - Održivi turizam“.

Poziv Ministarstva turizma i sporta „Poboljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva II“, financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda u financijskog perspektivi 2014.-2020., koji je s provedbom započeo u ožujku 2022. godine, do kraja 2023. godine završio je s provedbom, međutim Završni zahtjevi za nadoknadom sredstava isplaćeni su u 2024. godini. Ukupno je financirano 14 projekata u čije su provedbene (obrazovne) aktivnosti bile uključene osobe s invaliditetom radi osposobljavanja za rad u sektoru turizma.

Planirana baza podataka koja će imati mogućnost evidentiranja informacija o pristupačnosti destinacija, objekata, turističkih usluga i proizvoda nije kreirana. Planirane aktivnosti realizirat će kroz investiciju C2.3. R3-I15 u okviru koje se radi daljnje unaprjeđenje postojeće baze podataka na način da se evidentiraju i podaci o pristupačnosti, a čija se realizacija očekuje u 2026. godini. U postojećoj bazi već se nalaze objekti i usluge koji djeluju u sektoru turizma, koji se registrišu sukladno važećem normativnom okviru, a zbog čega prilikom inicijalne uspostave nije predviđeno zapisivanje i takvih informacija. Predmetnim aktivnostima će se kreirati adekvatno tehničko rješenje koje će omogućiti upisivanje podataka o pristupačnosti destinacija i usluga.

Ured za ravnopravnost spolova kao sunositelj mjere „Edukacija i promicanje aktivne implementacije UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom s ciljem zaštite i promicanja prava osoba s invaliditetom“ financijski je podržao Zajednicu saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH na projektu „Trening SOIH-a – Mreže žena s invaliditetom“, koji je održan u Rovinju, od 21. do 28. srpnja 2024. godine. Na treningu su sudjelovale 22 žene s invaliditetom.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije je u 2024. godini nastavilo provedbu edukacije za tijela Sustava upravljanja i kontrole EU fondova (u nastavku teksta: SUK) pod nazivom „Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom“ u okviru koje je dio sadržaja vezan uz Konvenciju. Održana je jedna edukacija za djelatnike u tijelima SUK-a. Nastavljena je i priprema edukacije vezano za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ, a u suradnji s Državnom školom za javnu upravu (DŠJU) što je u skladu i s ispunjenjem horizontalnih uvjeta za programsko razdoblje 2021.-2027. Izrađeni nacrt e-tečaja „Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) njezina primjena u provedbi ulaganja podržanih iz EU fondova za razdoblje 2021. - 2027.“ usklađuje se s nadležnim tijelima državne uprave / upravljačkim tijelima za EU fondove i planira se završiti u prvoj polovici 2025. godine te će u obliku e-tečaja biti dostupan putem platforme za e-učenje Državne škole za javnu upravu.

Tijekom 2024. godine održane su 3 sjednice Savjeta za razvoj civilnoga društva na kojima su sudjelovali i predstavnici udruga osoba s invaliditetom.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvještava kako se, vezano uz praćenje drugih međunarodnih dokumenata, ističe kako je Hrvatska na Vijeću za ljudska prava UN-a i u 2024. godini nastavila s aktivnim praćenjem tema koja se tiču ljudskih prava osoba s invaliditetom, kako slijedi:

- **Vijeće za ljudska prava UN-a (2024.)**

Dana, 26. veljače 2024. godine, održana je **Godišnja panel rasprava s temom uključivanja osoba s invaliditetom u društvo**. EU je u svojoj izjavi (ista uključuje EU države članice, odnosno RH) naglasila važnost sudjelovanja osoba s invaliditetom kao preduvjeta za razvoj uključivijeg društva, a za koje društvo je potrebno osigurati neovisnost i pristup sustavima podrške i skrbi posebice kvalitetnom inkluzivnom obrazovanju, integraciji na tržištu rada te primjerenom stanovanju.

Dana 11. ožujka 2024. godine, održana je **Interaktivna godišnja rasprava s posebnim izvjestiteljem za osobe s invaliditetom „Dobre prakse podrške u zajednici za inkluziju osoba s invaliditetom”**. EU je predstavila svoju izjavu (ista uključuje EU države članice, odnosno RH) u kojoj je iznijeto kako se sve EU države članice kao stranke Konvencije nastavljaju boriti protiv svih oblika diskriminacije te osnaživati sustav podrške za neovisno djelovanje osoba s invaliditetom u zajednici. **Hrvatska je imala trilateralnu izjavu zajedno s Austrijom i Slovenijom**, kojom je iznijeto viđenje kako su osobe s invaliditetom unatoč određenom napretku još uvijek pod povećanim rizikom od siromaštva i isključivanja iz društva, a žene s invaliditetom često izložene višestrukoj diskriminaciji. Stoga je potrebno uložiti napore kako bi se njihovi potencijali razvili i omogućili im što veći stupanj neovisnosti. Iznijeta je privrženost ovih zemlja EU strategiji za osobe s invaliditetom 2021.-2030., u cilju osiguranja uvjeta za aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života, uključujući i u procesima donošenja odluka.

Hrvatska je kosponsorirala rezoluciju A/HRC/RES/49/12, o pravima osoba s invaliditetom koja je usvojena konsenzusom.

Hrvatska je nastavila s dijalogom prema zemljama koje su predstavljale svoja Univerzalna periodička izvješća (UPR) te im je upućivala preporuke. U kontekstu prava osoba s invaliditetom upućena je: preporuka (i) **Kazahstanu** za osiguravanje dovoljnih sredstava za obrazovanje edukatora te osiguranje razumne prilagodbe za djecu u školama, te (ii) **Sjevernoj Makedoniji** za učinkoviti angažman s civilnim društvom u pogledu razvoja i provedbe strategije za ostvarivanje inkluzivnog obrazovanja.

- **72. zasjedanje Opće skupštine Ujedinjenih naroda**

Premijer Andrej Plenković je, između ostalog, u govoru na otvaranju 72. zasjedanja OSUN-a istaknuo da će Republika Hrvatska voditi pregovore o rezoluciji kojom će se ustanoviti **Međunarodni dan gluhoslijepih osoba**, kako bi se skrenula pozornost javnosti te unaprijedilo stanje ove ranjive skupine. Napominje se kako je Hrvatska, na prijedlog inicijatora Svjetske federacije gluhoslijepih (WFDB) i njene predsjednice Sanje Tarczay, već pokrenula lobiranje prema zainteresiranim zemljama za članstvo u „core skupini”, kako bi se osigurala široka geografska zastupljenost te kvalitetan rad na tekstu rezolucije.

Na III. odboru skupštine UN-a, Republika Hrvatska je bila sponzor rezolucije A/C.3/79/L.9/Rev.1 – "Inkluzivni razvoj za i s osobama s invaliditetom".

- **17. Konferencija država stranaka Konvencije o pravima osoba s invaliditetom**

Konferencija je održana u New Yorku (11.-13. lipnja 2024.), te je za temu imala „*Preispitivanje uključivanja osoba s invaliditetom u trenutnom međunarodnom kontekstu uoči Samita budućnosti*“. Hrvatsko izaslanstvo, koje je predvidio vlp. Ivan Šimonović, održalo je govor o provedbi Konvencije s naglaskom na donošenje novog zakonodavstva, odnosno Zakona o osobnoj asistenciji i Zakona o inkluzivnom dodatku te je iznijelo činjenicu da je za zapošljavanje osoba s invaliditetom osigurano 135 mil. eura. Na otvaranju je jedna od govornica ispred civilnog društva bila **Sanja Tarczay** (predsjednica Hrvatskog zaveza gluhoslijepih osoba DODIR), sada i predsjednica WFDB, koja je naglasila potrebu izgradnje svijeta koji je uključiv, dostupan i parcipativan za sve, posebice u kontekstu sadašnjih izazova, te je istakla kako provedba „Agende 2030“ i dalje isključuje mnoge osobe s invaliditetom radi čega je žurno potrebno promišljati strategiju za smanjenje rizika od katastrofa u koju bi osobe s invaliditetom bile uključene.

Hrvatska je kosponsorirala događaj "Unlimited!" – Poziv na akciju za bolji svijet sa i za žene i djevojke s invaliditetom, u organizaciji misije Sierra Leone koja je prikazala umjetničke i kulturne talente osoba s invaliditetom s pozivom na promicanje njihovog društveno-ekonomskog osnaživanja i podizanje svijesti o njihovim sposobnostima te je vlp. Šimonović održao i govor na događaju.

Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2024. godine provodilo projekt „SEE ME 2“ koji za cilj ima izjednačavanje prava i mogućnosti osoba s invaliditetom u hitnim situacijama, te nastavlja započete aktivnosti i tijekom 2025. godine. Jedna od aktivnosti projekta je izrada programa osposobljavanja i provedba osposobljavanja operativnih snaga sustava civilne zaštite za postupanje prema osobama s invaliditetom u hitnim situacijama. Projektni rezultati, odnosno programi osposobljavanja izrađeni kroz projekt prilagoditi će se i implementirati u postojeće programe osposobljavanja koje provodi Nastavno nacionalno središte u svrhu kvalitetnijeg pružanja pomoći osobama s invaliditetom.

Državni plan djelovanja civilne zaštite donesen je Odlukom Vlade Republike Hrvatske na sjednici održanoj 14. rujna 2023. godine („Narodne novine“, br. 107/23) i ujedno je objavljen na web stranicama Ministarstva unutarnjih poslova. Njime su utvrđene planske operativne mjere za nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom.

Sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama (u daljnjem tekstu: SRUUK) pušten je u rad 5. kolovoza 2023. godine, nakon što je stupio na snagu Pravilnik o postupku ranog upozoravanja stanovništva („Narodne novine“, br. 91/23) te nakon što je uspješno provedeno testiranje Sustava, slanjem SMS poruka na području cijele Republike Hrvatske i slanjem CB (Cell Broadcast) poruka na području Ličko-Senjske županije, Slavenskog Broda i općine Stupnik. Realizacijom projekta SRUUK dobiveno je jedinstveno rješenje koje pokriva zahtjeve javne sigurnosti za upravljanje u kriznim situacijama kroz podizanje razine spremnosti Ministarstva unutarnjih poslova, kao središnjeg tijela u nacionalnom sustavu upravljanja u kriznim situacijama, za prevenciju te pravodobne i odgovarajuće reakcije u slučajevima nastanka katastrofe ili velike nesreće uzrokovane prirodnim, tehničko-tehnološkim ili ljudskim faktorom. SRUUK je sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama koji je implementiran

na razini Republike Hrvatske s ciljem pravovremenog obavješćivanja građanstva o nastanku krizne situacije s mogućnošću dijeljenja uputa za postupanje u ugroženom području putem mobilnih telefona i drugih modernih tehnologija. Poruke upozorenja mogu primati svi korisnici mobilnih telefona na ugroženom području Republike Hrvatske te strani korisnici u roamingu.

Zaključak

Ovo je četvrto izvješće o provedbi *Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine* i postavljenih mjera u pripadajućem Akcijskom planu za razdoblje od 2021. do 2024. godine, koje se odnosi na 2024. godinu.

Nacionalni plan ističe sljedeća prioritetna područja: inkluzivni odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom, zapošljavanja osoba s invaliditetom, dostupnost, priuštivost i pristupačnost zdravstvenih, socijalnih i ostalih usluga u zajednici, osiguravanje pristupačnosti temeljne društvene infrastrukture i sadržaja javnog života te jačanje sigurnosti u kriznim situacijama.

Mjere obuhvaćaju intervencije u svim područjima života djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom poštujući načela UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i sve obveze koje su kao državi potpisnici, stavljene pred Republiku Hrvatsku.

Izvješće daje prikaz pokazatelja učinka po pojedinim ciljevima Nacionalnog plana postignutima na temelju provedbe planiranih mjera i aktivnosti.

Kod nekoliko mjera došlo je do pomaka u zadanim rokovima provedbe te nisu postignuti rezultati mjera kao i pokazatelji ishoda, no kod svih odstupanja postoje obrazloženi razlozi. Primjerice odstupanje kod pokazatelja ishoda OI.02.5.26 Stanovništvo prema vrsti dugotrajnog zdravstvenog problema, prema spolu i dobi, je nastalo zbog trenda starenja populacije koje ima utjecaj i na kretanje ovih pokazatelja. Na kretanje tog pokazatelja također utječe činjenica da, zbog ostvarivanja prava, sve veći broj osoba starije životne dobi pristupa vještačenju što ima direktni utjecaj na povećanje broja te strukturu invaliditeta.

Važno je istaknuti da, gledajući sveobuhvatno, sva tijela provedbom mjera iz svoje nadležnosti zajednički pridonose osiguravanju uvjeta za ravnopravno uživanje prava i aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života zajednice.

Također, valja napomenuti da premda su Nacionalni plan i prvi provedbeni program izrađivani u vrijeme trajanja epidemije COVID-19 te posljedica potresa koji su pogodili Hrvatsku, postavljeni ciljevi nisu predvidjeli trenutnu dinamiku svjetskih događanja i novonastalih kriza.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nositelj Nacionalnog plana, zajedno s ostalim dionicima, sudjeluje u izradi Akcijskog plana za razdoblje od 2025. do 2027. godine čime nastavlja s provedbom planiranih ciljeva Nacionalnog plana, te će i nadalje kroz kvalitetnu međuresornu suradnju, naponi svih nositelja mjera biti usmjereni stvaranju poticajnog okruženja te postizanju sigurnosti i jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom.